



“వార్లింగ్ రమేష్...రమేష్....”
 “ఒస్తున్నా ... ఒస్తున్నా గయత్రి
 డియర్...”
 “ఏంటి...ఇంకా ఒస్తున్నానంటావ్...
 ఈపాటికి వచ్చేయ్యాలి. ఎన్ని సార్లు
 పింవమంటావ్....”
 “క్షమించండి ... పౌయ్యమీద పప్పు

అడుగంటి పోతుంటేనూ దింపిబచ్చేను.
 “తొందరగా కానీ ఆ ఫీ సు కి
 బ్రెమయి పోతోంది. నీకేం పది గంటల
 కేళతావు స్కూలుకి నాలుగు ముక్కలు
 ఆ పిల్లలకి చెప్పి, చక్కగా నాలుగింటి
 కల్లా ఇంటి కొస్తావ్. నేనేమో, ఎనిమిది
 గంటలకల్లా వెళ్ళిపోవాలి. ప్యాక్టరీకి లేక

పోతే మా బాస్ ఎగిరి పడతాడు. రావణా సురిదిలా.

“అయిపోయింది డియర్..... ఒక్క నిమిషం. చాకుకి పోపేపేస్తే అయి పోతుంది. గరిట తిప్పుకుంటూ వెళ్ళి పోయాడు రమేష్.”

“ఊఁ తొందరగా కానీయ్...”

“అలాగే...”

కుర్చీలో కూర్చుని, శాండిల్ తొడు క్కుంటోంది. గాయత్రి.

“మమ్మీ... స్కూలు ఫీజు కట్టాలి... ఇవాళే ఆఖరి రోజు.... నసిగిందిసుగుణ.

“మమ్మీ... నా గేమ్స్ యూనిఫాం చిరిగిపోయింది. బెదురుతూ చెప్పారు వెంకట్....

చిరిగిపోతే దాడిని కుట్టమనక పోయావా? నాలుగింటికే ఇంటి కొస్తారు కదా ఏం చేస్తారూ? అప్పటినుంచి ఇంట్లో. వెధవ ప్యాక్టరీ నుంచి నేను కొంపకు చేరుకునే సరికే రాత్రి ఎనిమిదవుతుంది, చీ...చీ...

“డియర్.... భోజనం రెడీ....”

రమేష్, గాయత్రి పర్సు. హాండ్ బ్యాగు సిద్ధం చేస్తూ చెప్పాడు.

“వడ్డించు వస్తాను.” అంటూసుగుణ స్కూలు ఫీజుకి డబ్బు లోచ్చి, వచ్చి కంచంముందు కూర్చుంది గాయత్రి రమేష్ వడ్డిస్తున్నాడు.

“డియర్... బియ్యం నిండుకున్నాయి. రేవటికి సరిపోవు” మెల్లగా వసిగాడు

రమేష్.

“అదేమిటి రమేష్. ఈనెల అప్పుడే అయిపోయామేం? ఇవాళింకా ఇరవై అయిదో తారీకేగా? కోపంగా అరిచింది గాయత్రి

“అదేమిటి డియర్.... నేనేమైనా దుబారాగా కర్చుపెడుతున్నా నను కన్నావా? ఈ నెలలో మీ బాస్నీ, మరి కొందరు కొలిగ్సనీ. మూడు నాలుగు సార్లు భోజనానికి పిలివలా..”

“నన్నెన్ను అయినా.... ఇంత ఖర్చే మిటి? ఈ నెల అప్పుడే రెండుసార్లు చక్కెర బ్లాకులో కొన్నాం. నీలర్చు నా కర్తం వాడంలేదు. చూసి ఖర్చుపెట్టారు సరుస లాడుతూ, హాండ్ బ్యాగ్ తీసుకుని వెళ్ళిపోయింది గాయత్రి.

కంటనీరు పెట్టుకున్నాడు రమేష్...

పిల్లలు తండ్రీకేసి చూసి ఏడవకు నన్నా... అమ్మకెప్పుడూ కోపమేగా...” అంటూ దగ్గరికెళ్ళి కళ్ళునిట్లు తుడిచారు.

“అవును బాబూ.. ఏడవను.... మీ అమ్మకి ఎంతచేసినా కోపమే. ఊరిమీద కోపం. ఇంటికొచ్చి మొగుడిమీద చూపిస్తుంది. చచ్చగా దొరికేడు కదూ!” కళ్ళొత్తుకున్నాడు రమేష్.

“నన్నా.... చాకిలెట్లు కొవాలి.. ఈ... ఈ.... ఈ...” మూడేళ్ళ బుజ్జిగాడు, మారాం మొదలెట్టాడు... ఓయ్... ఓయ్... ఓయ్.... ఏడవకు బాబూ... ఊరుకో....

సాయంత్రం అమ్మగారు ఆ ఫీసుం చొచ్చేటప్పుడు తెస్తుంది నన్నా ఈరుకో" ఎత్తుకుని బుజ్జగిస్తున్నాడు రమేష్....

"నన్నా స్కూలుకి పైమెంది. టిఫిన్ కట్టు."

"వస్తున్నా నమ్మా ఒరేయ్ ... వెంకట్ దానికి టిఫిన్ కట్టియ్య రాదుట్రా కొంచెమైనా పనిరాదు. ఎలా మనుయతాదో ఏమిటో పెళ్ళాం దగ్గర.

"నాకేం నన్నా...మొగజ్జి. అక్కని నేర్చుకోమనిచెప్పి పని.

"ఒరేయ్ ఒరేయ్ అవన్నీ పాతమాటలురా. మహిళా సంవత్సరంలో మగాడు అలా మాట్లాడుకూడదు. అందు కేగా మీ అమ్మ నాచేత వంట చేయి స్తోంది. నరేలే పద నీకు స్కూలు పైమయి పోతోంది" అంటూ టిఫిన్ కట్టడానికి లోపలి కెళ్ళిపోయాడు రమేష్.



ఇదంతా పక్కనాటాలోంచి చూస్తున్న పరంధామయ్యగారికి ఏమీ అర్థంకాలేదు.

"మీనాక్షి ! ఏమిటే ఈగోల ? ఆవిడ, వంటా పెంటా అంతా ఈన మొహాన వదేసి పోతుందేం ? చస్తున్నా దా మానవుడు." అన్నారు అయోమయంగా, పరంధామయ్యగారు.

మునుపు బాగానే వుండేదండీ..ఇదిగో ఓ నెల్లాళ నుంచి ఇలా మొదలెట్టింది. ఏమిటే అంటే.... ఇదేదో మహిళా సంవత్సరంట కదూ అందుకవీ మీ టింగు రయ్యాయట. ఆ మీటింగులో, ఆడవాళ్ళ హక్కులూ, స్వాతంత్ర్యం మొదలయిన విషయాలు మాట్లాడుతూ, పుండరీకాక్షమ్మగారు చెప్పారట, అంటే మహిళా సంస్థ అధ్యక్షురాలు .. "

"పుండరీ కాక్షమ్మంటే... ఆవిడేనా... కామయ్యపెళ్ళాం...." మధ్యలో ప్రశ్న వేశారు పరంధామయ్యగారు.

"ఆఁ.... ఆఁ ... ఆవిడే... " కల ఈపింది మీనాక్షమ్మ

"ఈ ఓడ బాధ పడలేక ఒకనాడు, బటలుకక దానికని బాచికెళ్ళి, దూకి చచ్చాదా కామయ్య"

"అలాగా".... బుగ్గలు నొక్కుకుంది మీనాక్షమ్మ.

"ఆవిడందిట మీటింగులో... ఆడాళ్ళే ఎందుకు వంటచేసి యిల్లుచూసుకోవాలి. ? మొగదెందుకు చెయ్యగూడదు. ఆడ వాళ్ళు ఉద్యోగాలు చెయ్యడంలా ? అలాగే మొగళ్ళు వంటచేస్తే తప్పే మిటి ?" అని. అప్పటినుంచి గాయత్రి మారి పోయిందండీ.... తను మగాడిలా ఆఫీసు, బజారుపన్లు చేస్తుంది. అతను వంటా, పిల్లలూ, చూసుకుంటున్నాడు." చేతులు తిప్పుకుంటూ చెప్పింది మీనాక్షమ్మ.

“ఇంకానయం. అతనిచేత పిల్లల్ని కూడా కనిపించేలా వుండా అమ్మాయి, నవమాసాలూ మోయించి. హయ్యోరాత, మనవాళ్ళు ‘శ్రీ స్వాతంత్ర్యం’ అనే మాటని ఎంత దుర్వినియోగం చేస్తున్నారూ

“అదేమిటండీ ... పేపర్ లోనూ మీటింగులోనూ. ఈ విషయాలు రోజు చెబుతున్నారటగా ! ఎదురింటావిడ చెప్పింది.” అంది ఆశ్చర్యంగా. తను విన్నది తప్పాఅన్నట్టు.

“అసలు ఈ గొడవంతా ఏదేశాల లోంచి పుట్టుకొచ్చింది. కొన్ని దేశాలలో శ్రీకి ఓటువేసే హక్కులేదు. అంటే రాజకీయాలలో పాల్గొనే అర్హత లేదన్నమాట”. “కానీ, మన దేశంలో వుండిగా అందుకే ఆడవాళ్ళు కూడా మంత్రులవుతున్నారుగా. మనకి ఆడ ప్రధాన మంత్రి లేదూ....” తనకి బాగా అర్థమయినట్టు చెబుతోంది మీనాక్షమ్మ. “కరెక్టు. అయితే మనదేశంలో చదువు కున్న ఆడవాళ్ళ సంఖ్య మరీ తక్కువ. స్వేచ్ఛగా అమ్మాయిలని చదువుకోనివ్వడం, తను ఏం చదువు కోవాలనుకుందో, ఎలా స్థిరపడాలనుకుందో, జీవితంలో, నిర్ణయించుకునే హక్కును పొందడం ఆడవాళ్ళకి కావాలి. అంటే కాదు. విద్యావంతురాలైన శ్రీ ఉద్యోగం చేస్తూ వుంటే, ఉన్నత స్థానాన్ని పొందే అర్హత కలిగినప్పుడు, “ఆడది” అని

నిర్లక్ష్యం చెయ్యకుండా ఆ స్థానాన్ని ఆమె కివ్వడం— ఇవి వాళ్ళు అడగదలుచు కున్నవీ. పొందదలుచుకున్నవీను. భార్యాభర్త లిద్దరూ ఉద్యోగాలు చేస్తూ న్నప్పుడు, ఆమె యింటి పన్నతో సతమతమయి పోతూవుంటే, మగాడు సహాయం చెయ్యడం. మానవత్వం. తనకి చాతయితే చేస్తాడూ. చెయ్యలేని వాడయితే, ఎవరిచేతైనా చేయిస్తాడు. అంటే కాని, గాయత్రీలా తయారయితే జీవితం తల్లకిందు లవుతుంది.” ఆపే శంఖో చెప్పుకుపోతున్నాడు పరంధా మయ్యగారు.

ఆమాటలు వింటూనే, మొల్లగా నడుం వచ్చింది, మీనాక్షమ్మ. అంతలోనే ఏదో మెరుపు లాంటి ఆలోచన ఏదో వచ్చి చటుక్కున లేచి కూర్చుంది.

“ఏమండీ ఆడవాళ్ళకి మరికొన్ని హక్కులు కూడా కావాలండీ” — అంది ఏదో తీవ్రంగా ఆలోచిస్తూ.

“ఓస్....ఓస్.... తమరు కూడా అడుగు తున్నారన్నమాట. అయితే ఇంకేం, రేపటినుంచి నువ్వుమీటింగుల కెళ్లాచ్చు” — నవ్వుతూ అన్నారు పరంధామయ్యగారు.

“చీ...పోండీ... మీకెప్పుడూ, నేనేంచెప్పినా జేకాకోశమే. కోడళ్ళూ, అల్లుళ్ళూ వచ్చినాకూడా మీ చిలిపివేష్టలు తగ్గలేదు.

అప్పుడే ఏదోపనిమీద హాల్లోకొచ్చిన

వాసంతి, అత్తమామలపరస్పర
పరిహాసంచూసి, ముసిముసి నవ్వులతో
లోపలికెళ్ళిపోయింది, ఆముసలిదంప
తుల అన్యోన్య దాంపత్యాన్ని తలుచు
కుంటూ:

“ఈ..... అసలుసంగతి చెప్పు”
అన్నారు పరంధామయ్యగారు, మీనా
క్షమ్మకేసి చూస్తూ.

“మన ఎదిరింటి కమలమ్మగారి
కూతురు గిరిజలేమా దాని మొగుడు
చాన్నో పనిమనిషిచూసినట్టు చూస్తాడు.
ప్రతిరోజూ తాగేసికట్టేసి, చావబాదు
తాడు. రోజుకోదెబ్బ, మందులూ, కట్టూ.
దానికి సాయం ఏడాదికో పిల్ల. అప్పుడే
ముగ్గురు పిల్లలు దానికి. చక్కగా చదువు
కుంది. బుద్ధిమంతుగాలు. కానీ ఈ రాత
ఏమిటో? దాని బతుకు దిన దిన
గండంలా అనిపిస్తుంది.”

విచారంతో చెబుతోంది మీనాక్షమ్మ.

“మీనాక్షీ ఈ విషయాలే మహిళా
సంస్థ చర్చిస్తోంది. భర్త ఆ విధంగా
భార్యని హింసపెడుతూ వుంటే, ఆ
యిల్లాలు, ‘నారాత’ అనుకొని జీవితంతో
రాజీపడి, జీవచ్ఛవంలా బతక నవసరం
లేదు. అతని నుండి విముక్తిపొంది, తన
స్వకర్తితో తన పిల్లల్ని పోషించు
కుంటూ, తనకిష్టమయి, ఎవరైనా చేసు
కుంటానని ముందుకొస్తే, వివాహం
కూడా చేసుకుని, తిరిగి కొత్త జీవితం,
ప్రారంభించే హక్కు ఆమెకుంది” ఇన్

గౌరీగారిపొదుపుడకమ్మని
గురించి వ్యాసం రాసుకు రమ్మంటి
ఎందుకు రాసుకు రారా?
ఆ...??



కాగితం, పెన్సిలు పొదుపు
చెయ్యమనుకున్నా సార్..!!



జీవిచ్చా సార్

హ్యూమన్ క్రూయల్టీ”కింద ఆమె భర్త
నుండి విడాకులు పొందవచ్చు”—

“పరంధామయ్యగారు చెబుతున్న
ఒక్కొక్కమాట, జాగ్రత్తగా వింటోంది
మీనాక్షమ్మ. రేపే వెళ్ళి ఈ విషయం
గిరిజతో చెప్పి ఆమెని ఈ బాధల్లోంచి
విముక్తురాలిని చెయ్యాలనుకుంది. మనస్సు
లోనే మహిళా ఆభ్యుదయ సంస్థలన్నిం
టికీ వమస్కరించింది. వెంటనే గాయత్రి
జ్ఞాపకానికొచ్చింది. చీ ... చీ ఎంత
నూర్ధుగాలు? హక్కులంటే ఇవా?
మొగుడిమీద కక్ష తీర్చుకోవడమా?
అదా, మా, సమభావంగా మెదిలితే
తప్ప లేకపోతే ఈ అస్తవ్యస్తాలూ,
హెచ్చుతగులూ ఎప్పటికీ మారవు,
ఎన్ని సంస్థలు వెలిసినా సరే ఆలో
చిస్తూ మెల్లగా నిద్రలోకి జారుకుంది
మీనాక్షమ్మ. గాయత్రి మొగుణ్ణి తలుచు
కుని బాధపడుతూ.

